

Informatiebulletin Nationaal Park Oosterschelde april 2005, nummer 14

Bron: Informatiebulletin Nationaal Park Oosterschelde

Voor activiteiten overzicht kijk op www.npoosterschelde.nl

Oosterscheldekering

Reizende Expositie reist voort

De Reizende Expositie, is speciaal is gemaakt voor de inwoners van de zeven Oosterscheldegemeenten, staat van de 5 april tot en met 2 mei in het Dorpshuis De Brug te Colijnsplaat, en daarna tot en met 31 mei in Dorpshuis De Vriendschap in Kats. De volgende 'stop is gemeente Reimerswaal.

Natuurpaden

In Colijnsplaat en Wissenkerke zijn natuurpaden uitgezet. Paden waarbij natuur, landschap en cultuurhistorie ontdekt worden aan de hand van informatie en opdrachten uit bijbehorende boekjes. Volgend jaar worden de laatste twee wandelingen ontwikkeld. Rond de hele Oosterschelde zijn dan deze natuurpaden te vinden.

Stichting Veldstudie, tel: 0111-671200

Profielwerkstuk plan tureluur

Het Zeeuwse natuurontwikkelingsproject Plan Tureluur wordt als voorbeeld van een profielwerkstuk op internet aangeboden. Het profielwerkstuk is een soort examenopdracht voor leerlingen van het voortgezet onderwijs.

De leerlingen worden d.m.v. onderzoek rondom de Oosterschelde uitgedaagd kennis en inzicht te vergaren over een nieuw stuk natuur en cultuur binnen hun eigen leefomgeving. Ze ontwikkelen hierbij een eigen visie die ze in een eindverslag presenteren.

Met behulp van de landelijke IVN website, www.hetgroeneland.nl kiezen de leerlingen bij het thema 'nieuwe natuur in de Oosterschelde' de gerichte onderzoeksvragen voor hun profiel. Voor de specifieke informatie over Plan Tureluur kunnen de leerlingen bij de contactpersonen en betrokken organisaties terecht via de site van het nationaal park, www.npoosterschelde.nl

Door een profielwerkstuk te maken over Plan Tureluur maken leerlingen niet alleen kennis met de natuur in en rond de Oosterschelde maar ook met het werk van de betrokken organisaties.

Nelleke Volker, IVN

Consulentschap Zeeland

Veerdiensten vergroend

In de zomermaanden varen er pontjes over de Oosterschelde. De meeste van deze boten varen het hele jaar rond met bezoekers. Varen is een bijzondere manier om de Oosterschelde te beleven. Daarom gaat Nationaal Park Oosterschelde in samenwerking met de schippers opvarenden iets extra's bieden. Aan boord komen bladerboekjes met informatie over wat er op het water en aan de kant te zien is. Verreijkers maken het ontdekken een stuk makkelijker. De informatiepanelen over het Nationaal Park aan boord van de boten worden vernieuwd.

Op stap in het nationaal park

Er worden het hete jaar door organisaties natuurgerichte activiteiten georganiseerd. Vooral in de zomer maanden is het aanbod groot. Vorig jaar hebben we voor het eerst deze activiteiten in de vorm van een scheurkalender onder de aandacht gebracht. Gezien het succes van deze kalender brengen we er dit voorjaar weer één uit. Aanvullend hierop komt er ook een klein boekje waarin heel simpel en overzichtelijk alle activiteiten staan. Handig om mee te nemen.

Heb je interesse om de kalender op te hangen bij jouw organisatie? Neem dan contact met ons op en wij zenden je gratis een exemplaar toe. Ook op onze website www.npoosterschelde.nl vind je straks onder het kopje 'wat kan ik doen?' het volledige activiteitenoverzicht.

Ze zijn voor € 1,25 te bestellen bij IVN Consulentenschap Zeeland 0113 - 211675

Nieuwe zoekkaart vogels

De Oosterschelde is zoals al bij velen bekend een belangrijk vogelgebied. De aanwezigheid van zoveel water, slikken en schorren biedt voor veel soorten een thuis. Eik jaargetij zijn er weer andere vogels te vinden. Om het hele jaar door een beetje wijs te kunnen uit al die soorten is er, naast de zoekkaart 'vogels in de zomer', een zoekkaart 'vogels in de winter' ontwikkeld. Ze zijn voor € 1,25 te bestellen bij IVN Consulentenschap Zeeland 0113 - 211675.

Alternatieve oeververdediging langs de Oosterschelde

In de aanloop naar de dijkversterkingwerken langs de Oosterschelde, zoekt het projectbureau Zeeweringen naast de meer traditionele methoden naar alternatieve oeververdedigingen. Dat gebeurt in samenwerking met afstudeerstagiaires Civiele Techniek van de Hogeschool Rotterdam. Vorig jaar is een eerste studie afgerond.

Op de glooiing van de meeste dijken liggen diverse soorten steen en beton die de dijk bescherming bieden tegen golfaanvallen. Een dijkvak wordt afgekeurd als de steenbekleding te licht is om een superstormvloed te doorstaan. Om te kunnen toetsen of een dijkvak nog voldoende veilig is, dus wel of niet moet worden versterkt, wordt gekeken naar golfrandvoorwaarden.

Door het veranderen van de golfrandvoorwaarden kunnen sommige afgekeurde dijkvakken alsnog worden goedgekeurd. Dat kan alleen als de steenzetting voortaan minder te verduren krijgt. Maar hoe? Een oriënterende studie heeft vorig jaar een aantal toepassingen van alternatieve oeververdediging opgeleverd. Er zijn verschillende constructies bedacht, zoals onder andere om traditionele breukstenen golfbreker, een keermuur, een klep en een balg. Maar ook het vasthouden van hoog liggende schorren is een optie.

Twee nieuwe afstudeerders van de Hogeschool Rotterdam doen sinds januari een haalbaarheidsstudie naar de verschillende constructies. Haalbare constructies worden constructief berekend en technisch uitgewerkt. Dan zal blijken wat de golfreductie is

bij het toepassen ervan en of zodoende een afgekeurd dijkvak wellicht alsnog kan worden goedgekeurd. Dat zou betekenen dat een ingreep in de dijk niet of nauwelijks nodig is, wat goed is voor zowel het milieu als de portemonnee.

Ruud Paulusse

Projectenbureau Zeeweringen.

Verdere natuurontwikkeling Zuidkust Schouwen

In het kader van de landinrichting Schouwen-Oost wordt dit jaar een volgend deelgebied ingericht. De Dienst landelijk gebied is op dit moment volop bezig met de voorbereidingen van het werk dat waarschijnlijk deze zomer start. Het gebied ligt tussen de Brasweg en de Verseputseweg, enkele kilometers ten westen van Zierikzee op Schouwen-Duiveland. Het in te richten gebied is bijna 50 ha groot en is voormalige agrarische grond. In dit gebied worden oude kreekpatronen open gegraven en aaneengesloten. Er komen ook geleidelijke overgangen van land naar water. Hierdoor ontstaat een optimale uitgangssituatie voor planten die afhankelijk zijn van brakke (deels zoet deels zout) omstandigheden. Het gebied wordt geschikt voor overwinterende brandganzen en rotganzen.

Kustbroedvogels kunnen er rusten, foerageren en op termijn broeden. De inrichting van dit gebied vindt plaats op basis van de door de Provincie Zeeland opgestelde Natuurvisie voor de zuidkust van Schouwen. De meer praktische vertaling wordt gemaakt door de Grontmij onder leiding van Dienst landelijk Gebied. Vereniging Natuurmonumenten, die dit jaar haar honderdjarig bestaan viert, is nauw betrokken bij de planvorming als toekomstig beheerder. De overzichtskaart geeft een impressie van hoe het gebied er uit gaat zien. In grote lijnen zijn de waterpartijen en geleidelijke overgangen van land naar water zichtbaar.

Arjan Boon (beheerder, Natuurmonumenten)

Rian de Jonge (Projectleider Dienst landelijk Gebied)

ilieu Educatie Centrum de Bevelanden

MEC De Bevelanden is prachtig gelegen in het Hollandsche Hoevegebied in de gemeente Goes. Het werkgebied is echter veel groter, namelijk Noord- en Zuid-Beveland. De algemene doelstelling is het vergroten van de kennis van en inzicht in natuur en milieu en het bevorderen van milieuvriendelijke gedrag, om zo te komen tot een duurzame samenleving. Dit klinkt misschien zwaar maar als u verder leest ziet u dat het eigenlijk erg leuk en aantrekkelijk is wat wij voor u doen. Voor de jeugd organiseren

wij geregeld activiteiten zoals het pluizen van braakballen, vogelkastjes timmeren, speurtochten met natuuro opdrachten, etc. Ook kunt u bij ons terecht voor een kinderfeestje, Voor het basisonderwijs beheren wij tal van lesmaterialen voor zowel binnen als buiten. Deze materialen mogen de scholen gratis lenen. Natuurouders leiden wij op om de leerkracht mee te helpen bij het veldwerk in de natuur.

Bijvoorbeeld een cursus over de natuur rondom de Oosterschelde. Theorie wordt in deze cursus afgewisseld met veldwerk op locatie. Ook het materiaal uit de leskisten 'Natuur rond de Oosterschelde', 'Zeehonden' en de 'Belevingsrugzak' wordt dan gebruikt. Zo leert jong en oud de eigen omgeving op een leuke en ontspannende manier kennen en waarderen. Mocht u meer informatie willen over het lesmateriaal, cursussen of activiteiten, dan kunt u altijd contact met ons opnemen.

Binnenkort nieuw: leskist 'Zeehonden' bestemd voor de bovenbouw. Vanaf 1 april te leen. tel: 0113-252628

www.mecdebevelanden.nl

Astrid Meijer, coördinator

Zoekkaart Schorinsecten

Afgelopen (na)zomer is door de insectenwerkgroep van Het Zeeuwse Landschap onderzoek gedaan naar het voorkomen van de schorzijdebij in, aanvankelijk Zeeland en uiteindelijk zelfs in Zuid-Holland en Noord-Frankrijk. De bevindingen en onderzoeksvragen zijn 11 en 12 maart gepresenteerd tijdens een symposium. Ondergetekende had voor het symposium de taak, te kijken naar mogelijkheden om de draagkracht voor de schorzijdebij te vergroten.

Als je momenteel kijkt naar de wijze waarop het leven van de schorren gepresenteerd wordt tijdens excursies en in bijvoorbeeld lesbrieven, dan kom je vaak het verhaal tegen van gespecialiseerde planten en vogels, evenals soms dieren als krabbetjes en slakjes. Over de aanwezigheid van gespecialiseerde insecten wordt bijna nooit iets verteld. Deze kennis ontbreekt helaas vaak, terwijl juist dit verhaal het beeld van het schor als uniek gebied enorm zou kunnen versterken. Het schor is namelijk niet alleen een plaats waar de gerande schijnspurrie bij hoogwater z'n bloemetjes dichtklapt om zo meeldraden en stamper droog te houden, maar ook een plaats waar de schorzijdebij op zeeaster vliegt en de kustvlekoog zijn eitjes afzet in een brakwaterpoel.. Door het maken van een zoekkaart voor schorinsecten hebben we bovengenoemde aspecten een belangrijke stimulans willen geven. Ook zullen de MEC's binnenkort 'uitgebreid' worden met een lesbrieven over schorinsecten.

Op de zoekkaart staan negen insecten afgebeeld, die je met name tijdens de bloeiperiode van lamsoor en zeeaster op de schorren veelvuldig kunt tegenkomen. Centraal staan de specialisten: schorzijdebij, zeeasterboorvlieg, wapenvlieg, kustvlekoog en daas. Hiervan staat achter op de zoekkaart ook kort omschreven wat ze op het schor doen. Over de Zeeasterboorvlieg bijvoorbeeld: 'zo legt het vrouwtje van de zeeasterboorvlieg met haar legboor eitjes in de bloemknoppen van de zeeaster,

waarna de larven zich hier te goed doen aan de nog niet rijpe zaden.' De tekeningen op de voorzijde van de zoekkaart zijn gemaakt door Adri Karman, vaste tekenaar van Het Zeeuwse Landschap, terwijl de achterzijde aangekleed is met striptekeningen van Danker Jan Oreel. Aan de zoekkaart hebben meegewerkt: Rita de Ligt van het IVN Consulentenschap en Rūna Kuller van Nationaal Park Oosterschelde. Bent u geïnteresseerd geraakt, dan kunt u de zoekkaart bestellen bij het IVN Consulentenschap Zeeland (tel: 0113 - 211675).

Erik Speksnijder.